

CARBON TAX กระทบภาคอุตสาหกรรมไทยอย่างไร

ภาวะโลกร้อน (Global Warming) นับเป็นจุดเปลี่ยนที่ทั่วโลกให้ความสำคัญและเริ่มขับเคลื่อนนโยบายที่ช่วยกักรักษาคุณภาพภูมิอากาศ โดยเริ่มจากความมุ่งมั่นที่จะลดการปล่อยคาร์บอนออกจากกิจกรรมการผลิต ซึ่งเป็นส่วนประกอบของก๊าซเรือนกระจกต้นเหตุของมลภาวะทางอากาศอย่างจริงจัง โดยเฉพาะคณะกรรมการการยุโรป (European Commission) ได้ประกาศแผนปฏิรูปสีเขียว (European Green Deal) ซึ่งมีเป้าหมายให้ทุกประเทศช่วยกันลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลงครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 55 (Fit for 55) ภายในปี 2573 (ค.ศ. 2030) และตั้งเป้าหมายให้ยุโรปเป็นทวีปแรกที่เป็นกลางทางภูมิอากาศ (Climate Neutrality) และปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ หรือ Net Zero (Net Zero Greenhouse Gas Emissions) ภายในปี 2593 (ค.ศ. 2050) สำหรับประเทศไทยได้ประกาศเจตนารมณ์มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี 2593 (ค.ศ. 2050) และกำหนดเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี 2608 (ค.ศ. 2065)

ที่ผ่านมาสหภาพยุโรป (EU) มีบทบาทในการกำหนดกฎเกณฑ์หรือออกมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมมาโดยตลอด รวมถึงมาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism : CBAM) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนให้สหภาพยุโรปบรรลุเป้าหมายดังกล่าว และในอนาคตอาจถูกผลักดันให้เป็นมาตรฐานใหม่ที่บังคับใช้ในการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานเป็นวงกว้าง

CBAM มาตรฐานการค้าใหม่

มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน หรือ CBAM เปรียบเสมือนกำแพงภาษีรูปแบบหนึ่ง โดยเป็นมาตรการที่คิดค่าธรรมเนียมหรือค่าปรับสินค้านำเข้าที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเข้มข้นก่อนเข้ามาภายในสหภาพยุโรป ซึ่งมีเป้าหมาย (1) รักษาความสามารถในการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการภายในกับนอกเขตสหภาพยุโรปให้เท่าเทียมกัน เนื่องจากผู้ประกอบการในสหภาพยุโรปต้องซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก (EU's Emission Trading System : EU ETS) ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้น (2) ลดแรงจูงใจในการย้ายฐานการผลิต (Carbon Offshoring) ไปยังประเทศที่ไม่มีมาตรการควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือเข้มงวดน้อยกว่า แล้วนำสินค้ากลับเข้ามาขายให้กับสหภาพยุโรปภายหลัง ก่อให้เกิดการรั่วไหลของคาร์บอนออกสู่บรรยากาศ (Carbon Leakage) ส่งผลให้ปัญหาโลกร้อนไม่ได้ถูกกำจัดออกไป และ (3) กระตุ้นให้นานาชาติประเทศมีส่วนร่วมในการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเบื้องต้นมาตรการ CBAM บังคับใช้กับสินค้าที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง ดังนี้

● ข้อกำหนดของมาตรการ CBAM

ข้อกำหนด	CBAM
อุตสาหกรรม	สินค้าหลัก 6 กลุ่ม ได้แก่
เป้าหมาย	(1) เหล็กและเหล็กกล้า (2) อะลูมิเนียม (3) ซีเมนต์ (4) ปูน (5) พลังงานไฟฟ้า และ (6) ไฮโดรเจน รวมถึงที่ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่ใช้วัตถุดิบในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น ตะปู น็อต
กรอบระยะเวลา	แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลา คือ
บังคับใช้	(1) ช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน 1 ตุลาคม 2566 - 31 ธันวาคม 2568 (ค.ศ. 2023 - 2025) เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีระยะเวลาเตรียมพร้อมก่อนมาตรการมีผลบังคับใช้จริง (2) การบังคับใช้มาตรการ CBAM เต็มรูปแบบ 1 มกราคม 2569 (ค.ศ. 2026) ผู้ประกอบการต้องส่งมอบ CBAM Certificate ก่อนนำเข้าสินค้าไปยังสหภาพยุโรป

กลไกการนำเข้าสินค้าไปยังสหภาพยุโรปผู้ประกอบการต้องขึ้นทะเบียนในระบบ CBAM Registry เพื่อไม่ให้ถูกตัดสิทธิ์การขายสินค้าในสหภาพยุโรป และผู้นำเข้าต้องยื่นขอสถานะเป็น CBAM Declarant ก่อนนำสินค้าเข้าไปยังสหภาพยุโรป ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2567* ทั้งนี้ สหภาพยุโรปมีแนวโน้มจะขยายขอบเขตอุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มเติมและประกาศแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งต้องติดตามในระยะถัดไป

● แนวทางเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าไปยังสหภาพยุโรป มีดังนี้

(1) ช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน วันที่ 1 ตุลาคม 2566 - 31 ธันวาคม 2568 (ค.ศ. 2023 - 2025)

ผู้ประกอบการต้องรายงานข้อมูลทุกไตรมาส ประกอบด้วย

- ประเภทและปริมาณสินค้านำเข้าช่วงที่ผ่านมา
- ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้า โดยผู้ประกอบการยังไม่ต้องส่งมอบ CBAM Certificate ซึ่งเป็นหลักฐานการชำระค่าปรับคาร์บอนตามปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้า โดยราคา CBAM Certificate อ้างอิงตามราคา EU ETS

(2) การบังคับใช้มาตรการ CBAM เต็มรูปแบบ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 (ค.ศ. 2026)

ผู้ประกอบการต้องรายงานข้อมูลภายในวันที่ 31 พฤษภาคมของทุกปี ประกอบด้วย

- ประเภทและปริมาณสินค้านำเข้าในปีก่อน
- ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้า
- การส่งมอบ CBAM Certificates ผู้ประกอบการที่ชำระค่าปรับก๊าซเรือนกระจกในประเทศต้นทาง รวมถึงผ่านการรับรองจากหน่วยงานที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับแล้ว สามารถนำมาหักลบและชำระเฉพาะส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นได้ แต่หากหลีกเลี่ยงไม่รายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสินค้านำเข้านั้นอาจถูกอ้างอิงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มผู้ผลิตที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสูงแทน ทำให้ต้องชำระค่า CBAM Certificates สูงกว่าความเป็นจริงได้

ที่มา : * องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (มิถุนายน 2566)

สถานการณ์ส่งออกสินค้าไทยไปสหภาพยุโรป ปี 2565

ประเทศไทยส่งออกอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงตามที่มาตรการ CBAM กำหนด มี 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) เหล็กและผลิตภัณฑ์ (2) อะลูมิเนียม (3) ปูน และ (4) ปูนซีเมนต์ ซึ่งเบื้องต้นสามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทย ได้ดังนี้

การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป้าหมายของมาตรการ CBAM ของประเทศไทยไปสหภาพยุโรป

การส่งออกไทย ปี 2565	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)		สัดส่วนส่งออก (%)	
	โลก	EU	กลุ่มสินค้าส่งออก EU ต่อ การส่งออกของกลุ่มสินค้าไปโลก	กลุ่มสินค้าส่งออก EU ต่อ การส่งออกทั้งหมดไปโลก
รวมทั้งหมด	287,067.86	22,794.43	7.94	7.94
เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก	7,005.68	526.72	7.52	0.18
อะลูมิเนียม	3,113.55	110.20	3.54	0.04
ปูน	298.36	0.024623	0.01	0.00
ซีเมนต์	401.50	0.000058	0.00	0.00

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (กรกฎาคม 2566), ประมวลผลโดยผู้เขียน

การส่งออกอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงจากประเทศไทยไปยังสหภาพยุโรปมีสัดส่วนไม่มากนัก มาตรการ CBAM จึงยังไม่ส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทยในภาพรวม โดยสถานการณ์ส่งออกสินค้าไทยไปสหภาพยุโรป ปี 2565 ประกอบด้วย

- ประเทศไทยส่งออกสินค้าทั้งหมดไปสหภาพยุโรป มีมูลค่า 22,794.43 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 7.94 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทย
- สหภาพยุโรปถือเป็นตลาดส่งออกอันดับ 5 ของไทย โดยประเทศ/กลุ่มประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของไทย คือ อาเซียน รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น ตามลำดับ
- อุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก (2) อะลูมิเนียม (3) ปูน และ (4) ซีเมนต์ มีมูลค่าส่งออกไปสหภาพยุโรป รวม 636.95 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 0.22 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทย
- เมื่อพิจารณารายกลุ่มสินค้า พบว่า สินค้าหลักที่ได้รับผลกระทบจากการส่งออกไปสหภาพยุโรป มี 2 กลุ่ม คือ (1) เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก มีมูลค่าส่งออก 526.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสัดส่วนร้อยละ 7.52 ของมูลค่าส่งออกเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กของไทย และ (2) อะลูมิเนียม มีมูลค่าส่งออก 110.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสัดส่วนร้อยละ 3.54 ของมูลค่าส่งออกอะลูมิเนียมของไทย ขณะที่ปูนและซีเมนต์ มีมูลค่าส่งออกไป 24,683.0 และ 58.0 ดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ในระยะต่อไป CBAM อาจขยายขอบเขตอุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มเติม เช่น เคมีภัณฑ์ พลาสติก แก้ว เซรามิก และกระดาษ เป็นต้น ซึ่งคาดว่าปี 2573 จะประกาศครอบคลุมทุกสินค้า

ผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย

ท่ามกลางความมุ่งหมายที่จะบรรลุเป้าหมาย Net Zero ตามกรอบระยะเวลาที่แต่ละประเทศกำหนดไว้ เป็นแรงผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสูง มีความเสี่ยงที่จะถูกกีดกันทางการค้าทางอ้อม โดยผลกระทบที่ผู้ประกอบการไทยต้องแบกรับหากไม่ปรับตัวและอุปสรรคที่ต้องเผชิญ มีดังนี้

- ต้นทุนการส่งออกสินค้าไปยังสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น หากต้องชำระค่าปรับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อาจส่งผลให้ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้นมากกว่าสินค้าที่ผลิตภายในสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นการลดทอนความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย
- การลงทุนปรับกระบวนการผลิตด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อาจเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการรายย่อย (SME) ที่ขาดสภาพคล่องทางการเงิน
- การเตรียมข้อมูลประกอบการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบการปล่อยคาร์บอน เพื่อเข้าร่วมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย อาจไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน หากกิจการมีขนาดเล็ก
- จำนวนผู้ให้บริการด้านที่ปรึกษาในการวิเคราะห์ ประเมินผล และบริการด้านการทวนสอบคาร์บอน ฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint Verification) มีน้อยราย ค่าบริการจึงค่อนข้างสูง ผู้ประกอบการอาจขาดแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านไปใช้พลังงานสะอาด

ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับตัว

การเปลี่ยนผ่านสู่การค้าสีเขียวตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละประเทศ อาจกลายเป็นอุปสรรคทางการค้าหากผู้ประกอบการไทยปรับตัวไม่ทัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี อาจกล่าวได้ว่า CBAM เปรียบเสมือนมาตรการนាំร่องให้ผู้ประกอบการไทยเตรียมความพร้อมรับมือกับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่อาจตามมา โดยมีแนวทางปรับตัวดังนี้

● แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการ

- การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ด้วยการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทางเลือก เช่น การใช้พลังงานโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) การประยุกต์ใช้เครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีรองรับการใช้พลังงานสะอาดหรือผลิตพลังงานหมุนเวียนใช้เองได้ เพื่อทดแทนสายการผลิตที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง
- การนำระบบอัตโนมัติ (Automation) เข้ามาเชื่อมโยงระหว่างการบริหารจัดการข้อมูล การควบคุมสายการผลิต และระบบโลจิสติกส์ ซึ่งจะช่วยให้การวางแผนและการประมวลผลคาร์บอนแฝงของผลิตภัณฑ์ในแต่ละขั้นตอนการผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- การติดตามกฎ ระเบียบ มาตรการ กฎหมายหรือข้อบังคับที่เป็นมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
- การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER) เพื่อหาช่องทางขยายโอกาสทางธุรกิจผ่านคาร์บอนเครดิต ซึ่งดำเนินการโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

● **แนวทางการปรับตัวของภาครัฐ**

- ภาครัฐควรพิจารณาจัดเก็บค่าปรับในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ เพื่อให้รายได้จากการชำระค่าปรับเป็นเงินหมุนเวียนนำมาพัฒนาศักยภาพหรือให้การช่วยเหลือด้านเงินทุนในการลงทุนลดการปล่อยคาร์บอนของสถานประกอบการ
- การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการซื้อขายคาร์บอนเครดิตและไฟฟ้าจากพลังงานสะอาดแห่งหนึ่งในตลาดโลก โดยเฉพาะกระตุ้นให้ผู้ประกอบการรายย่อย (SME) ตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานการค้าที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและการสร้างกำไรจากการซื้อขายคาร์บอนมากขึ้น
- ภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือกตลอดวัฏจักรของสินค้าทั้งอุปสงค์และอุปทาน เช่น ปัจจุบันมีการส่งเสริมการชื้อยานยนต์ไฟฟ้า แต่ยังไม่มีนโยบายครอบคลุมไปถึงผู้ผลิตสถานีชาร์จรถไฟฟ้า ผู้ผลิตลิเทียมแบตเตอรี่ เป็นต้น

บทบาทของภาคอุตสาหกรรมไทยกับเป้าหมายลด CARBON

กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) ขับเคลื่อนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ผ่านการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 มิติ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว หรือ “BCG Model” (Bio-Circular-Green Economy) โดยมุ่งยกระดับการผลิตไปสู่ระบบการผลิตสมัยใหม่ที่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อเพิ่มผลิตภาพและมูลค่าเพิ่ม การหมุนเวียนใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดของเสีย ควบคู่ไปกับการรักษาความสมดุลของการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยให้การลดก๊าซเรือนกระจกเป็นรูปธรรมตอบโจทย์การพัฒนาที่ยั่งยืน

หน่วยงานภายใต้ อก. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการตระหนักถึงการลดการปล่อยคาร์บอนแบบองค์รวมตามนโยบาย BCG Model ครอบคลุมในทุกมิติทั้งการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรฐานชีวภาพหรือการเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบต้นน้ำในภาคอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า การส่งเสริม SMEs ด้านเกษตรอุตสาหกรรมแบบครบวงจร การพัฒนาอุตสาหกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนผ่านกลไกศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสีเขียว พร้อมทั้งมีการพัฒนามาตรฐาน กฎหมาย และกฎระเบียบที่เอื้อต่อมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น มาตรฐานข้อกำหนดและข้อแนะนำระดับองค์กร การวัดปริมาณและรายงานผลการปลดปล่อย และลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกตลอดจนมีการบ่มเพาะ สร้าง ยกระดับผู้ประกอบการ และรูปแบบธุรกิจให้เข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ผลักดันไปสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-industrial Town) เพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมอยู่คู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน และยกระดับไปสู่เครือข่ายอุตสาหกรรมแบบพึ่งพา (Industrial Waste Symbiosis) ที่เปลี่ยนของเสียให้เป็นวัตถุดิบและมีการแลกเปลี่ยนจากโรงงานหนึ่งไปสู่อีกโรงงานหนึ่งได้ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถขอรับสิทธิประโยชน์ได้เพิ่มเติม เช่น การขอใช้ตราสัญลักษณ์อุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาด การลดหย่อน/ยกเว้น ค่าบริการอนุญาตเฉพาะด้านการใช้ที่ดินและประกอบกิจการ นอกจากนี้ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) หรือ SME D Bank ได้มีแนวทางช่วยเหลือด้านการเงิน เช่น สินเชื่อธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (BCG Loan) เพื่อสนับสนุนการยกระดับปรับเปลี่ยนเครื่องจักรหรือการลงทุนใน

เทคโนโลยีพลังงานทางเลือก โดยภาคธุรกิจที่บริหารจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้มากกว่าเป้าหมาย และคำนวณเป็นคาร์บอนเครดิตออกมาได้ สามารถต่อยอดธุรกิจจากการขายคาร์บอนเครดิตได้อีกช่องทางหนึ่ง ด้านสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแนวทางพัฒนาอุตสาหกรรมให้เข้าสู่ Net Zero และผลักดันการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เช่น มาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศ การขับเคลื่อนมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย การออกใบรับรองผลิตภัณฑ์พลาสติกย่อยสลายได้ทางชีวภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปยื่นขอลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ 1.25 เท่าของค่าใช้จ่ายที่ซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าว และการศึกษาและประเมินผลกระทบของนโยบาย มาตรการปรับราคาคาร์บอน ก่อนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรปต่ออุตสาหกรรมเหล็กของประเทศไทย เป็นต้น

ในระยะสั้นประเทศไทยอาจไม่ได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM มากนัก เนื่องจากมูลค่าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงไปสหภาพยุโรปมีสัดส่วนน้อย แต่ในอนาคตอันใกล้หลายประเทศต่างมุ่งสู่เป้าหมาย Carbon Neutrality และ Net Zero อีกทั้ง ทุกภาคส่วนเริ่มต้นตัวกับภัยของก๊าซเรือนกระจก พร้อมกับบรรณงค์ให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม ใส่ใจกับผลิตภัณฑ์รักษ์โลกที่กำลังเป็นเทรนด์ของสังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Society) ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรปรับปรุงกิจกรรมการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรของสินค้า ซึ่งนอกจากจะเป็นการรักษาส่วนแบ่งตลาดส่งออกเดิม ยังถือเป็นแต้มต่อหากประเทศคู่แข่งไม่สามารถปรับตัวได้ทัน นับเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับการประกอบกิจการเข้าสู่มาตรฐานสากลอย่างยั่งยืนต่อไปได้

นางสาวอัมพร สุวรรณรัตน์
กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
สิงหาคม 2566

แหล่งที่มาของข้อมูล

- ก้าวที่สำคัญของ CBAM อาวุธของอีซูในการแก้ปัญหาโลกร้อนกับผลกระทบที่ใกล้ตัวกว่าที่คิด (ธนาคารแห่งประเทศไทย, กันยายน 2565)
- ข้อมูลประกอบจากการสัมมนา เรื่อง ภาษีคาร์บอนข้ามพรมแดน (CBAM) : ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทยและการปรับตัว (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, มิถุนายน 2566)
- BCG Model ของกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม, <https://www.industry.go.th>)
- BCG Loan สินเชื่อธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, <https://www.smebank.co.th>)
- CBAM : ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทยและการปรับตัว (องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน), มิถุนายน 2566)